

De minister van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
De heer dr. R.H.A. Plasterk
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Datum
25 oktober 2017

Onderwerp
Regeling Controle-
protocol WNT 2017

Uw kenmerk

Ons kenmerk
MvH/RvZ/HS/RS/bs/
ATR0065/2017-U050

Bijlage(n)

Geachte heer Plasterk,

Op 29 september 2017 is de Regeling Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2017 ter toetsing aan ATR voorgelegd.

Deze regeling bevat het controleprotocol voor de accountantscontrole op de naleving van de WNT en de bepalingen met betrekking tot het verantwoordingsjaar 2017. Het controleprotocol geeft aanwijzingen voor de controle van het financieel verslaggevingsdocument door de accountant op de naleving van deze wet en de daarbij behorende bepalingen.

Het nu voorliggende controleprotocol is grondig herzien. Deze herziening beoogt “de controlelast bij de uitvoering van de controle door accountants te beperken”. Ook moeten opzet en structuur van het protocol beter aansluiten bij andere accountantsprotocollen. Dit komt de uitvoerbaarheid van het protocol voor instellingen en accountants ten goede.

Toetsingskader

Het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR) beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk van voorgenomen wet- en regelgeving aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nut en noodzaak: is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

Contact

Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T (070) 310 86 66
info@atr-regeldruk.nl

www.atr-regeldruk.nl

1. Nut en noodzaak

Volgens het college zijn nut en noodzaak van het voorstel tot wijziging van de regeling voldoende aangetoond. De aanleiding voor de wijziging van het controleprotocol WNT is dat de beroepsorganisatie voor accountants (NBA) en de instellingen die vallen onder de WNT, te kennen gaven dat de administratieve lastendruk als gevolg van de controle-eisen onredelijk hoog is. In reactie op Kamervragen hierover heeft u binnen de grenzen van de wet, en in overleg met de NBA, gezocht naar mogelijkheden om de lastendruk te verminderen.¹

Het college merkt op dat als de ambitie is om de regeldruk als gevolg van de WNT te beperken, een herziening van de wet meer mogelijkheden biedt. Die betreffen o.a. de controles en de zeer gedetailleerd voorgeschreven wijze waarop deze moeten plaatsvinden. Het college begrijpt echter de keuze om op dit moment de wet zelf niet aan te passen, gelet op de frequentie waarmee de wet in het (recente) verleden nog is gewijzigd. De rechtsvoorganger van ATR (Actal) heeft reeds op de regeldrukeffecten gewezen als gevolg van deze wijzigingen.²

Het college acht het wel raadzaam om bij de eerstvolgende evaluatie van de WNT expliciet aandacht te besteden aan de regeldrukgevolgen en de minder belastende alternatieven om de WNT lastenlauer in te richten. Die evaluatie moet aandacht besteden aan mogelijkheden om de wijze waarop controle op de naleving plaatsvindt, minder belastend te laten zijn. Bovendien blijkt uit het onderhavige wijzigingsvoorstel dat de ervaren regeldrukgevolgen bij de uitvoering van de WNT zwaarder uitvallen dan bij het oorspronkelijke wetsvoorstel was voorzien. In de uit te voeren evaluatie is het daarom van belang om ook aandacht te besteden aan de vergelijking tussen de vooraf voorziene regeldrukgevolgen en de ervaren regeldrukgevolgen in de praktijk. Inzicht in de oorzaken van deze verschillen kan bijdragen aan de aanscherping van de WNT.

1.1. Het college adviseert bij de eerstvolgende evaluatie van de WNT expliciet aandacht te besteden aan de regeldrukgevolgen van de WNT en daarmee mogelijkheden te bezien of en in hoeverre minder controlevoorschriften in de WNT kunnen worden opgenomen.

2. Minder belastende alternatieven

Het college heeft begrip voor de keuze om in deze fase, kort na de laatste ingrijpende herziening van de WNT, niet opnieuw ingrijpende wijzigingen door te voeren in de WNT. Onder andere om nieuwe veranderkosten en noodzakelijke aanpassingen in dit stadium te voorkomen. Het college merkt echter op dat de toelichting bij het voorstel deze keuze niet nader toelicht.

2.1 Het college adviseert in de toelichting bij de Regeling expliciet te motiveren waarom in deze fase niet gekozen wordt voor een wijziging van de WNT die minder structurele regeldruk tot gevolg heeft.

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2016-2017, Aanhangsel van de Handelingen, nrs. 2235 en 2316.

² Actal-reactie bij de consultatieversie van de Wet uitbreiding personele reikwijdte WNT (april 2016).

3. Werkbare uitvoeringswijze

De huidige Regeling Controleprotocol WNT (2015) gaat gepaard met forse regeldruk.³ Een belangrijke bron van deze regeldruk was dat in voorgaande controleprotocollen niet was omschreven welke werkzaamheden van de accountant werden verwacht. Accountants voelden zich hierdoor genoodzaakt om het zekere voor het onzekere te nemen en diepgaand onderzoek te doen, zonder dat daar in de praktijk bij een groot deel van de instellingen aanleiding voor was. De onduidelijkheid over de uitvoering van de controle leidde tot onnodige regeldruk als gevolg van een 'nalevingsoverschot'.

Het onderhavige voorstel voor het herziene controleprotocol is in nauw overleg met de NBA tot stand gekomen. Daarbij is ook gekeken hoe tegemoet kan worden gekomen aan de behoefte bij accountants om opzet en structuur van het controleprotocol WNT beter te laten aansluiten bij de Schrijfwijzer Accountantsprotocollen van de NBA. De herziene versie van het protocol sluit daarmee beter aan op de werkwijze van accountants. Ook biedt de herziene toelichting een vollediger en adequatere beschrijving hoe de controle dient te worden uitgevoerd. Dit voorkomt regeldruk als gevolg van onduidelijke regelgeving en van onnodige controleactiviteiten. Volgens het college draagt de gewijzigde regeling bij aan een werkbare uitvoeringswijze van het controleprotocol WNT.

Verder leidt het aangepaste controleprotocol tot minder regeldruk, omdat het voorziet in een beperking van de verplichtingen tot fouterstel. Op dit moment moeten alle geconstateerde fouten in de WNT-verantwoording worden hersteld, ook als achteraf blijkt dat het gaat om slechts een zeer kleine fout in de administratie. Het aangepaste protocol bepaalt dat alleen serieuze fouten moeten worden hersteld. Het gaat dan bijvoorbeeld om het ontbreken van een WNT-verantwoording, het abusievelijk niet opnemen van een topfunctionaris in de verantwoording, het missen van een onverschuldigde betaling of een substantieel verschil tussen de gerapporteerde en de daadwerkelijke bezoldiging. In andere gevallen is geen fouterstel meer nodig. Dit leidt tot vermindering van de regeldruk voor de accountant en de WNT-instelling.

4. Regeldrukgevolgen

De toelichting bij de Regeling geeft aan dat samen met de NBA de verwachting is dat "de wijzigingen in het controleprotocol tot een substantiële vermindering van de controlelast kunnen leiden." Maar dat "de precieze omvang afhankelijk is van verschillende factoren en niet, of alleen met diverse aannames, is te kwantificeren". De toelichting maakt duidelijk dat naar verwachting het voorstel de structurele regeldruk vermindert met ongeveer 1,1 miljoen euro. De feitelijke regeldrukreductie is afhankelijk van onder andere de contractafspraken tussen semipublieke en publieke instellingen met accountants.

Het college constateert dat de toelichting een benadering van de regeldrukeffecten bevat. Deze benadering kan scherper worden door per hoofdcategory die genoemd wordt (zorginstelling, woningcorporatie, overige instelling) aan te geven in hoeverre functionarissen dicht bij het bezoldigingsmaximum zitten. Hierdoor kan een adequater beeld worden gegeven van de

³ Evaluatie van de Wet normering topinkomens (WNT). Deelonderzoek naar kenbaarheid, communicatie en regeldruk. Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (December 2015).

regeldrukeffecten. Een tweede opmerking bij de berekening is dat publieke instellingen niet onder de regeldrukdefinitie vallen. Bij de berekende regeldrukreductie is hier nog geen rekening mee gehouden.

4.1 Het college adviseert om in de toelichting de regeldrukeffecten nader uit te splitsen naar categorieën (semi)publieke instellingen, waarvan de topfunctionarissen vallen onder de WNT.

4.2 Het college adviseert om in de toelichting de regeldrukeffecten te verminderen met de effecten als gevolg van de verantwoording onder de WNT voor de normering van topinkomens binnen de publieke instellingen.

Dictum

Het doel van het voorstel is de beperking van complexiteit en administratieve lasten als gevolg van de WNT. Het college merkt op dat een ingrijpender wijziging van de WNT nodig is om de regeldruk verder te reduceren. Omwille van veranderkosten en frequent wijzigende regelgeving bestaat in deze fase begrip voor de beperktere wijzigingen die nu worden voorgesteld.

Nut en noodzaak van de voorgestelde wijziging van het controleprotocol WNT zijn voldoende duidelijk gemaakt. Het college adviseert om bij de eerstvolgende evaluatie van de WNT de regeldrukgevolgen expliciet te beoordelen, evenals de reductiemogelijkheden die bestaan met ingrijpender wijzigingen in de WNT.

Een expliciete toelichting bij enkele minder belastende alternatieven ontbreekt in de toelichting. Zo bevat de toelichting bij het voorstel geen onderbouwing waarom nu niet is gekozen voor een ingrijpender wijziging van WNT die kan leiden tot een forse besparing van regeldruk.

In het voorstel is nadrukkelijk rekening gehouden met de uitvoeringswijze van het controleprotocol voor de primaire doelgroepen (semipublieke en publieke instellingen en accounts). De uitwerking van de regeldrukgevolgen kan op een tweetal onderdelen nog worden aangescherpt.

Het college adviseert om:

De Regeling vast te stellen, nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en verneemt graag van u op welke wijze u met onze adviespunten rekening hebt gehouden..

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris